

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 7. Perfectionis desiderium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Illi perfectè diligunt Deum, qui volendo, quod vult Deus; & nolendo, quod non vult, acquiescunt. S. Prosper l. 3. c. 15.

Tunc perfectum est unumquodque, cum finem ultimum suum fuerit affectum: sicut ex opposito omne illud, quod sine suo caret. Gerfon. in Cant.

§. VI.

Perfectionem consequendi media.

Primum.

Pedetentim.

AD chronum suum Salomon aliis gradibus leuculos statuit, in summo verò leones. 3. Reg. 10. 19. 20. Celsiora nempe majore semper curâ custodiuntur. Primum gradum tenere volenti, cum leuculis consilendum; ambientium summum, cum leonibus. Putârim, non omnes leuculos aquâ staturâ conflatos; sed pro graduum discrimine, inæquali gradatim constare mole. Naxera in Jos. 14. §. 35.

Neque mittunt vinum novum in uteres veteres. Matth. 9. 17. Per hoc Christus insinuat: quod sicut debilia vasa ferre nequeunt nova vina; sic rudes, & fragiles Discipuli sui nondum dispositi erant ad sustinendum magnum rigorem jejunii: sed innovandi erant per infusionem spiritus S.; quatenus fervorem perfectionis, & abstinentiæ rigorem, utiliter possent sufferre. Sed paulatim ad perfectionem ducendi sunt: sicut novitiis in religione conceditur annus probationis; in quo vires proprias experiantur, & pedetentim ad perfectiora exercitia extendantur. Dion. Carth. hic.

Reddite, quæ sunt Cæsaris, Cæsari; & quæ sunt Dei, Deo. Matth. 22. 21. Prius Cæsari, deinde Deo: quia etiam natura ab imperfectiori ad perfectius procedit. Prius Jacob accepit Liam, quàm Rachelem Gen. 29. 23.

Secundum.

Quasi semper incipiens.

Factum est vespere, & mane, dies unus. Gen. 1. 5. Matutinum tempus antecedit vespertinum: videtur ergo potius dicendum, factum est mane, & vespere. Stephanus Cant. in Alleg. Tillmanni: bene post vespertinum sequitur mane; quia vespere significat perfectionem operis, mane autem inchoationem. Licet sis in virtutis perfectione, tamen sic te habeas, ac si tunc inchoares. S. Leo s. de jejun: quantumlibet quisque justificatus sit, habet tamen, dum in hac vita est, quod probatur, & perfectior, esse possit. Sylveira c. 31. in Joan. 10.

Loquebatur Dominus ad Moysen facie ad faciem. Ex. 33. 11. Nihilominus ait v. 13. *si inveni gratiam in conspectu tuo; ostende mihi faciem tuam.* Ut jucundissimam visionem ulterius protrahat; & visionis producit desiderium: sciebat, divina securius possidere, qui ardentius possessa ambit. Naxera tr. de B. V. §. 31.

Ad destinatum persequor. Philipp. 3. 14. Senior ille in vitis PP. rogatus, quid perfectionis studioso agendum esset? respondit: eum imitari debere canes venaticos. Sicut enim illi leporem velocissimè, totòque conatu, persequuntur; non respectant, quæ in via sunt, aut offeruntur; sed oculis, sensibus, & viribus omnibus; etiam per saxa, & vepres, in leporem feruntur; nec quiescunt, donec eum ceperint: ita & virtutis studiosum circa virtutes facere debere. Cornelius hic.

Alia media.

Accensò, ac inflammato animò, nec ullâ re aliâ, nobis opus est: ut eximii, ac mirabiles efficiamur. S. Chrysof. hom. 68. in Matth. 21.

Si quis Deum semper haberet aut oculos pro regula omnium operationum suarum; & in omnibus operationibus suis, nec propriam utilitatem, nec gloriam, nec voluptatem, quæreret; sed solum, ut DEO placeret; brevi perfectus evaderet. Idiota in Pf. 15.

Quicumque vult perfectè vivere, nihil aliud faciat, nisi ut contemnat, quæ Christus in cruce contempsit; & appetat, quæ Christus appetiit. Nullum enim exemplum virtutis abest à cruce. S. Thom. Aqu. Opusc. 3. c. 6.

§. VII.

Perfectionis desiderium.

Beati, qui esuriunt, & sitiunt justitiam.

Matth. 5. 6. Videtur sat fuisse, si diceret, beati, qui desiderant justitiam, Respondet Chromatius l. 8. de beatitudinibus: quia si justitiam unusquisque nostrum esuriens, ac sitiens, desiderans concupiscat; non potest aliud, quàm justitiam quærere: quia esuriens, ac sitiens, necesse est id, quod sitit, concupiscere. Didac. Niss. D. 2. Quadr. §. 5. Cur esurie, & siti potius, quàm alii appetitui, aut desiderio, comparavit curam animæ? Cajetanus: non dixit Dominus: beati, qui desiderant, aut appetunt, sed, *qui esuriunt, & sitiunt justitiam*: describitur, non solum magnitudo, sed etiam prævalentia appetitûs: esuris namque, & sitis, prævalent reliquis nostris appetitionibus. Imperii siquidem, gloriæ, & reliquorum, desideria posthabet esuriens, ac sitiens, justitiæ; quò nomine omnis virtutum species continetur. Did. Niss. D. 14. Pent. §. 5.

Si quis aedificat super fundamentum hoc. &c. 1. Cor. 3. 12. Non potes pretiosus esse lapis? esto aurum. Non potes esse aurum? esto argentum. *Alia claritas solis* &c. 1. Cor. 15. 41. Non potes esse sol? esto luna. Non potes esse luna? esto stella. Non potes esse eximia quædam, ac prælustres stella? esto vel una de minoribus: tantum sis in caelo. S. Chrysof. in illud Pf. asstitit regina. Pf. 44.

Si non potes sol fieri, fias stella duntaxat: tantum ascende super terram, incipe æmulari sideribus. Id. hom. 22. ad pop.

Etsi

Et si totum consequi nequeas; tamen in rebus omnibus, quæ naturâ bonæ sunt, non parvum est lucrum, vel partem earum aliquam consequi. S. Gregor. Nyss. l. de vita Moyf.

Nemo perfectus, qui perfectior esse non appetit: & in eo quisque perfectiorem se probat; quod ad maiorem tendit perfectionem. S. Bernardus in Epistolis.

Miscellanea.

Tribulatio patientiam operatur &c. Rom. 5. 3. Etce, quibus ætatibus iustus perfectum roboratur in virum: in tribulatione, patientiâ probatione, spe. Tribulatio velut prima iusti viri concutit, & conturbat, infantiam. Sed

cum insenuerit ista patientia; ad in aora adolecentem, iam bonæ indolis tunc, erudit.

Tribulatio patientiam operatur. Patientia est, quæ Christi juvenem aptum probat esse virtutibus. Spes est, quæ virum perficit, & ad mensuram Christi plenitudinis indefessa perducit. S. Chrysol. l. 1. 10.

Verum lumen jam lucet. 1. Joan. 1. 8. *Verum*, id est, perfectum, plenum, divinum. *Erat lux vera.* Joan. 1. 9. id est, perfecta, & essentialis. *Ego sum vitis vera.* Joan. 15. 1. id est, perfecta. Joan. 6. Eucharistia vocatur *panis verus*, id est, perfectus; plene cibans, & satians. Cornelius in 1. Joan. 2.

TITULUS XIX. PERSECUTIONES.

§. 1.

Figura, Symbola.

Dominus in flamma ignis de medio drubi. Ex. 3. 2. Filius DEI in utero Virginis. Persecutio in Ecclesia Dei. Tribulatio in anima iusti, Hugo Card. hic.

Nigra sum. Cant. 1. 4. in pressuris persecutionum; sed formosa in decore virtutum. S. Isidorus hic.

Nolite me considerare, quod fusca sum. Cant. 1. 5. id est, nolite me constitutam in persecutione despiciere: astus enim tribulationem sustinui; & quasi decorem temporalis iucunditatis amisi. S. Iustus Orgel. hic.

Ignem veni mittere. Luc. 12. 49. Tertull. l. 4. contra Marcion. c. 29. Maldonatus, per hunc ignem intelligunt, odia, dissensiones, tribulationes, & persecutiones ab infidelibus. Cornelius hic.

§. 2.

Persecutiones incrementum Ecclesiæ.

Num. 1.

Figura, & Symbola

Ex Veteri.

Aque elevaverunt arcam in sublime à terra. Gen. 7. 17. Quia Ecclesia per tribulationes exaltatur, proficiens, & numero, & merito. Hugo hic.

Quanto opprimebant eos, tanto magis multiplicabantur. Exod. 1. 12. Vide, quam crescat adversis agitata virtus; quæ in prospectis languet, & marcescit. In Hebr. pro multiplicabantur, est erumpebant: sicut aqua, vel fluvius; quod magis arctatur, & concluditur; eò majori copiâ eluctatur; aggeres, obiceque, perfringit, & erumpit. Cornelius hic.

Dixit Sion: dereliquit me Dominus &c. Il. 49. 14. *nunquid oblivisci potest mulier* &c. Non est dubium, quin congregatio Sanctorum, quæ prius fuerat in Judæis, & à Domino derelicta

est, ista commemoret; & voce lacrymabili conqueratur, se esse desertam. Cui respondit Deus, naturali utens similitudine: si potest fieri, ut mater sui obliviscatur infantis, & ad partum viscerum suorum non flectatur misericordiâ & ego obliviscar tui. Pls aliquid dicam: *Et si illa obliscata fuerit*, vincens mentis duritiâ iura naturæ; *ego tamen non obliviscar creaturæ meæ*; & Sanctorum animas semper in meo corde retinebo. S. Hieron. hic l. 13.

In Idumæam extendam calcamentum meum. Pl. 59. 10. Ecclesia loquitur: perveniam usque in Idumæam. Sæviant tribulationes, bulliat scandalis Mundus; *extendam* &c. usque ad eos ipsos, qui terrenam vitam diligunt; quoniam interpretatur *terrena*. Cujus rei calcamentum? nisi Evangelii. *Quam pulchri pedes* &c. Il. 52. 7. S. August. hic.

Supra dorsum meum fabricaverunt peccatores. Pl. 128. 3. Aquila, & Theodotion, transferunt: *araverunt peccatores*. Cur dicuntur arare, qui persequuntur? quia sicut ex oratione lata segetes, ita ex illis multiplices virtutes, oriuntur. Unde D. Chrysof. hom. ad pop. Antioch. vocat malos bonorum agricolas. Mendoza in 1. Reg. 1. 6. Annot. 6.

Vidua ejus benedicens benedicam. Pl. 131. 15. Vidua Christi dicitur Ecclesia: quia omni auxilio destituta mundanò, solam spem suam ponit in Domino; patiturque, quod vidua, improbitates malorum, direptiones crudelissimas impiorum; & tanquam maritali auxilio destituta, semper tacet, semper atteritur. Cassiodorus hic.

Filij Maris meæ pugnaverunt contra me; posuerunt me custodem in vineis. Cant. 1. 5. Una erat Christi vinea in Jerusalem; ipsa videlicet Ecclesia primitiva. At postquam persecutione facta temporibus B. M. Stephani, dispersi sunt omnes, per regiones Judææ, & Samariæ, præter Apostolos; contigit, ut plures essent vineæ, id est, pluribus in locis Ecclesiæ essent Christi, prædicantibus Verbum eis qui fuerunt huc, illucque dispersi. Po-